

Täysistunto

Tiistai 12.6.2018 klo 13.59—18.11

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsästyslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 83/2018 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään maa- ja metsätalousvaliokuntaan.

Keskustelu

17.41 **Esko Kiviranta kesk:** Arvoisa puhemies! Haluan kiitellä tätä hallituksen esitystä lopettaa naakan rauhoitus 1. elokuuta 2018 alkaen. Kiittelen siitäkin huolimatta, että naakka eli hakkinen on kotikuntani Sauvon vaakunalintu. En tiedä, mistä syystä tällainen valinta on joskus tehty — naakkahan on itse asiassa haaskalintu — mutta ilmeisesti siitä syystä, että Sauvossa on korkea kirkko ja kirkontornikin, ja naakkahan on kirkon lintu, niin kuin sanotaan.

Naakan siirtäminen rauhoittamattomaksi linnuksi on erittäin tärkeä toimenpide. Viime vuosina naakkakanta on kasvanut voimakkaasti. Naakka aiheuttaa vahinkoja muun muassa tukkimalla savupiippuja ja muita rakenteita, sotkemalla ulosteellaan ympäristöä ja tuhoamalla muiden lintujen pesiä. Naakka aiheuttaa vahinkoja myös maataloudelle. Vahingot painottuvat ilmeisesti erityisesti juuri Lounais-Suomeen. Naakan aiheuttamat haitat ovat kasvaneet, ja suurin osa haitoista ei ole viranomaisten tiedossa, sillä korvaushakemukset ja poikkeusluvan haku ovat vain jäävuoren huippu. Siitä huolimatta osoitetut haitat ovat merkittäviä. Naakan rauhoituksen lopettaminen ratkaisee resursseja säästävällä tavalla monia ongelmia: korvausten maksaminen, turhauttava luvanhaku ja viivettä aiheuttava lupaharkinta jäävät pois.

Arvoisa puhemies! Täytyy tässä vielä kiittää ministeri Leppää laajemminkin metsästystä koskevien asioiden hyvästä hoitamisesta. Hänhän on puuttunut moniin tärkeisiin asioihin muun muassa helpottamalla metsästysaikaa pidentämällä valkohäntäpeuran metsästystä, joka on sinänsä mukava eläin kylläkin mutta erittäin hankala muun muassa maatalouden ja liikenteen kannalta, kun se esiintyy niin runsaana täällä Suomessa.

17.44 **Pertti Hakanen kesk:** Arvoisa puhemies! Edustaja Kiviranta toi hyvin äsken perusteluja esille, ja tämä on äärimmäisen odotettu hallituksen esitys maakunnissa. Ottaen huomioon ne haitat, joita tuolla niin elinkeinolle kuin asutukselle, kaikelle arjelle naakat ovat aiheuttaneet, tuo korvaustaso on todellakin vain jäävuoren huippu. Siltä osin tämä ongelma ja tämä taloudellinen rasite, mitä on ollut vahinkojen korvaamisessa, eivät ole sillä ta-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 64/2018 vp

valla tasamittallisia, koska korvausta tai myöskään poistolupaa Varsinais-Suomen elyiltä ei aina olla kyllä varmastikaan oltu valmiita hakemaan ja ollaan kärsitty siitä haitasta.

Nyt ollaan sitten pääsemässä tilanteeseen, jossa voidaan 1.8. jälkeen naakkaa lopettaa ja sitä kautta myöskin saada elinturvallisuuteen huomattava lisäys, kun puhutaan kotieläintiloista, joissa naakka myöskin saastuttaa elinturvallisuuden raaka-aineita kotieläintaloudessa. Myöskin kun mietitään, nyt kun kesäaikaa katsotaan, kesätoreja eri puolella Suomea, niin kyllähän se naakka siellä ihan selkeästi on sellainen terveysriski meille kaikille. Jotta tämä nähdään kokonaisvaltaisena asiana, niin nämä asiat pitää ottaa tasavertaisesti huomioon.

Sitten kun miettii sitä tosiasiaa, millä tavalla tämä voidaan myöskin tulevaisuudessa huomioida kiinteistöjen tämmöisenä likahaittana, niin kyllähän se kaupunkikuvaa myöskin paljon parantaa, kun voidaan näitä hätistä pois ja lopettaa.

Tosiasia on, että lausunnoissa on tullut myöskin toisenlaista näkökulmaa tähän asiaan, mutta kun ajatellaan näitä kaikkia argumentteja, mitkä äsken tässä kertosin, niin me olemme kyllä nyt hyvän hallituksen esityksen saamassa valiokuntaan ja varmasti tästä nopealla aikataululla mietintö saadaan.

17.46 Eero Reijonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Luonnonsuojelulla on oma arvonsa. Totean vaan, että me maaseudun ihmiset olemme aina olleet luonnonsuojelijoita mutta tiedämme hyvin sen, että jos kannat kasvavat kohtuuttoman suuriksi, niin niitä tulee sitten myös poistaa ja pitää olla kyky ratkaista ongelmat.

Tämä hallituksen esitys on erinomainen ja erittäin kannatettava. On päästy vihdoin asiassa eteenpäin. Toki jo aikaisemmin on ollut mahdollisuus poistaa naakkoja, jos vahinko kohdistuu rakennukseen tai pihapiiriin, näin on, mutta nyt tämän lain kautta tietysti avautuu aivan erilainen mahdollisuus saada tämä kanta järkiinsä, jos näin suoraan sanotaan.

Nykytilan arvioinnissa on selkeästi tuotu esille se, että kanta on kasvanut voimakkaasti 2000-luvulla. Parimäärä on ollut vuoden 2010 alussa jopa 110 000 pesivää paria. Kanta on todella runsas. Muistan hyvin itse, kun olen ollut pitkään riistanhoitoyhdistyksen puheenjohtajana omassa kotikunnassani, että hygieniahaitat ovat kirkonkylillä erittäin voimakkaita ja varsinkin niillä alueilla, joilla on ollut meijeritoimintaa, myllytoimintaa, naakkoja on erittäin paljon. Ne ovat kyllä kaikkien tautien levittäjiä, ja sitä taustaa vasten tämä ratkaisu on nyt hyvä.

On myös huomioitava se, että korvauksia on vuosittain maksettu yli 400 000, ja tuntuu aivan siltä, että eihän tässä ole mitään järkeä. Samanaikaisesti, jos joku naakka on kuollut jossakin ja on todettu, että on tapahtunut rikos, siitä on tullut 101 euron sakko. Lainsäädännön osalta on todettava se, että paljon on vielä edelleenkin tehtävissä. Torjuntatoimenpiteistä on todettu täällä, että ne eivät ole riittäviä, että ei ole kantaa pystytty tyydyttävällä tavalla rajoittamaan, ja se on erittäin, erittäin hyvä, että tässä nyt on uusi avaus tehty.

Haluan kuitenkin tässä vaiheessa nostaa vähän muitakin asioita suojelun osalta esille, kun on mahdollisuus. Nyt naakan osalta on päästy eteenpäin, ja tästä erityiskiitos tietysti ministeri Lepälle. Kun ministeriössä varmasti luetaan näitä meidän puheenvuorojamme, näin uskon ja toivon, niin minusta olisi korkea aika puuttua myös tähän merimetsokantaan, joka alkaa olla osassa rannikkoseutuja luonnon pilaaja, maiseman pilaaja. Tässäkin asiassa minusta olisi hyvä päästä eteenpäin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 64/2018 vp

Samoin tiedän sen, että valkoposkivanhanhikanta on kasvanut suureksi, ja kun se ei tunne kovin hyvin noita rajoja ja lentää Suomen rajojen ulkopuolelle, niin metsästys on välittömästi mahdollista. Tässäkin asiassa olisi hyvä saada yhtenäinen käytäntö Euroopan unionin alueella, koska meidän olemme niin kuin yhteisö tässä Euroopan unionissa. Minusta näitten suojeluasioittenkin osalta on korkea aika päästä yhtenäiseen käytäntöön.

Toki lopuksi toivon, kun karhukannat tuolla Itä-Suomessa ovat kasvaneet poikkeuksellisen suuriksi, että ministeriö käyttää valtaansa ja antaa riittävän määrän karhulupia, että riistaeläimiä voidaan näillä alueilla metsästää myöskin jatkossa.

17.50 Eerikki Viljanen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Kannatan ja olen erittäin tyytyväinen, että metsästyslakia tullaan nyt tällä metsästyslain muutoksella muuttamaan niin, että naakka lisätään rauhoittamattomien lintujen luetteloon eli ylisuureksi paisunutta naakkakantaa päästään vihdoinkin harventamaan ilman nykyistä byrokratiaa. Paikallisesti jopa erittäin suureksi paisunut naakkakanta aiheuttaa toki monille meille harmia ja haittaa, mutta etenkin maataloilla naakkakanta aiheuttaa taloudellisia tappioita esimerkiksi nokkimalla paaleja ja nostamalla tuotantokustannuksia monin eri tavoin, etenkin kun tuotantotiloja joudutaan suojaamaan erittäin röyhkeiksi oppineilta naakoilta.

Harmin, haitan ja taloudellisten kustannusten lisäksi pahimmillaan naakkojen todella suuret paikalliset kannat luovat aidon tautiriskin ja sitä kautta myös toimeentuloriskin. Elintarvikkeisiin naakkojen levittämät taudit eivät ole päässeet, mutta huomattavia lisäkustannuksia niistä on elintarvikeketjulle tullut.

Arvoisa puhemies! Naakat eivät ainoastaan sotke ja aiheuta tautivaaraa maataloilla. Viimeksi viime viikolla eräs lihakarjankasvattaja kertoi vastasyntyneen vasikan kimppuun hyökkänneistä naakoista. Naakat hyökkäsivät tarhaan syntyneen emolehmän vasikan kimppuun ja pyrkivät nokkimaan vielä puolustuskyvyttömän vasikan pehmeitä sorkkia ja silmiä.

Naakka ei siis ole kovin sympaattinen eläin, vaikka onkin Sauvon vaakunaeläin, niin kuin edustaja Kiviranta täällä aikaisemmin meille kertoi. Toki vasikat harvemmin syntyvät laiturille, mutta kun näin käy, niin etenkin Uudellamaalla ja Varsinais-Suomen alueella tämä ylisuureksi paisunut naakkakanta on todellinen riesa.

Toki tämän naakkariskinkin takia pyritään aina siihen, etteivät vasikat synny laiturille, ulkotarhoihin tai tiloihin, joihin naakat pääsevät tunkeutumaan, mutta kun kyse on luonnon rytmeistä, tässä ei aina onnistuta, ja siksi on erittäin tärkeää, että ylitieheitä naakkakantoja nyt päästään entistä pienemmällä byrokratialla harventamaan.

Tämä lakimuutos on erittäin tervetullut ja kauan odotettu. Hyvä, että se nyt etenee.

17.52 Timo Heinonen kok: Arvoisa rouva puhemies! Kuolemanlintu, niin kuin naakka ennen tunnettiin, on tänä päivänä hyvinkin yleinen isolla alueella. Suomessa taitaa pesiä reilusti yli 100 000 naakkaparia tänä päivänä, ja erot ovat alueellisesti merkittäviä. Itse asiassa jossain määrin olisi ehkä syytä jatkossa pohtia myös sentyyppisiä ratkaisuja, että tällaiset päätökset eivät olisi enää koko Suomea kattavia taikka niin isoja alueita kattavia, vaan mieluummin ehkä pohtia sitten alueellisia ratkaisuja, jos oikeasti koetaan niin, että jollain alueella naakkoja kaivattaisiin lisää, sillä isolla alueella niitä ei todellakaan ole pitkään aikaan kaivattu. Ja jos naakan, kuolemanennelinnun, vaikutus olisi sellainen kuin sen aikanaan harvalukuisempaan uskottiin olevan, niin en minäkään enää tätä puhuttani pitäisi, sillä joka päivä satoja naakkoja näen oman kotipiirini ja kirkonkylämme ympäristössä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 64/2018 vp

Minuun otti yhteyttä ensimmäisen kerran 2010-luvun alkupuolella loppilainen maanviljelijä Aulis Nikkola, joka totesi, että nyt tähän täytyisi saada joku muutos. Tein silloin kirjallisen kysymyksen asiasta, mutta ympäristöministeri Niinistö ei katsonut tarpeelliseksi ryhtyä toimenpiteisiin asian kanssa. Viljasatoa, kymmeniä hehtaareja hetkessä, naakat tuhosivat, tuhosivat myös rehupaaleja, tuhosivat vanhan kirkon katon, monien muiden kirkkojen ja vanhojen rakennusten kattoja, piippuja, hormoneja — puhumattakaan sitten siitä ulostemäärästä, mitä esimerkiksi ympäristöön tuli. Mietin, että antaa tilanteen olla — Niinistöltä, vihreiden Niinistöltä, ei ollut lupa odottaa muutosta tilanteeseen. Uusin tämän kysymyksen tänään hallituksen alkutaipaleella, ja silloin asia alkoi saada myös myönteisempää, vihreää valoa, kiitos ympäristöministeri Tiilikaisen ja maa- ja metsätalousministeri Lepän, ja nyt meillä on käsittelyssä esitys, jossa naakkaa esitetään poistettavaksi rauhoitettujen eläinten ja lintujen listalta. Toki tämä normaali pesintäaikainen rauhoitus edelleen, tämänkin jälkeen, säilyisi.

Edustaja Reijonen piti erinomaisen puheenvuoron, ja melkein olisin voinut todeta, että yhdyn siihen, ja päättää oman puheeni siihen. Siinä oli juuri se, mikä meillä maaseudulla ihmisten henki tänä päivänä on. Me ymmärrämme ympäristönsuojelun, luonnonsuojelun, mutta kohtuus kaikessa, ja siitä tässäkin asiassa on ollut kyse. Ja yhdyn kyllä siihenkin huomioon, että esimerkiksi merimetsot ovat seuraava, voisi sanoa, vitsaus. Ne ovat leviämässä jo eteläisen Suomen järville, ja nähtäväksi jää, missä vaiheessa tuhot alkavat olla samantaisia kuin saaristossa. Nyt olemme jo valitettavasti nähneet tilanteita, joissa ihmiset ovat ottaneet oikeuden omaan käteensä, mitä en tietenkään ole kannattamassa enkä suosittelemassa, mutta se kuvaa sitä tilannetta, turhautuneisuutta siihen, että ei ole laillisia mahdollisuuksia puuttua siihen, että vaikkapa oma mökkisaari tuhoutuu vuoden sisällä täydellisesti. Sitten myös hanhet ja muut ovat merkittävästi lisääntymässä.

Sen takia ehkä itse halusin tämän puheenvuoron pitää, että halusin kiittää Aulis Nikkolaa, joka herätti minun ajatteluni ja huoleni tähän — en ollut siihen sillä tavalla kiinnittänyt huomiota, vaikka hevosen selässä monet kerrat naakkaparvia katsellut olenkin. Toinen syy oli se, että meidän pitäisi miettiä tällaisia alueellisia ratkaisuja, että voisi olla niin, että puretaan isolta osin esimerkiksi rauhoituspäätös, ja jos on tarpeen, niin joku alue voitaisiin jättää, jos koetaan niin, että siellä esimerkiksi populaatiot eivät ole riittäviä ja kestäviä. Enkä usko, että itse asiassa kukaan maaseudun ihminen menee naakkaa tappamaan, jos kuolemanlintuja yksittäisiä pareja silloin tällöin taivaalla näkyy lentämässä.

Haluan antaa kiitosta keskustalaisille ministereille, maatalousministeri Lepälle ja ympäristöministeri Tiilikaiselle, toimeen tarttumisesta. Tämä laki on tulossa voimaan jo elokuussa. Eli kun tämän poikaskauden rauhoitusaika päättyy, niin pystytään pitämään huoli, että vanhat rakennukset, uudet rakennukset säilyvät, mutta myös, että meidän maatalouden sadot säilyvät meidän ruoaksemme.

17.58 Eerikki Viljanen kesk: Arvoisa puhemies! Olen edustaja Heinosen kanssa täysin samaa mieltä kuten edustaja Reijosenkin kanssa edeltävien puheenvuorojen osalta. Pyysin puheenvuoron sen takia, että kiitän edustaja Heinosta tästä puheenvuorosta sikäli, että hän erittäin hyvin kuvasi tilanteen, jossa monilla alueilla ollaan. Tilanne pahimmillaan on juuri niin dramaattinen kuin edustaja hyvässä puheenvuorossaan kuvasi. Lisätään tähän vielä se, että ymmärrän kyllä senkin, että sellaisten, jotka eivät asu siellä tai eivät ole kokeneet tämän ylisuuren naakkakannan aiheuttamia ongelmia, on ehkä vaikea ymmärtää tämän ongelman sisältöä ja laajuutta, minkä se paikallisesti ja alueellisesti aiheuttaa. Se saattaa olla

Pöytäkirjan asiakohta PTK 64/2018 vp

jopa yhden tilan kokema ongelma. Naakat voivat parvessa lentää pitkänkin matkan takaa ruokailemaan, häiritsemään yhden tilan tuotantoa ja toimintaa. Se saattaa aiheuttaa hyvin paikallisen ongelman, joka tälle kyseiselle tilalle tai teollisuuslaitokselle, niin kuin Reijonen kuvasi, esimerkiksi meijereille, on erittäin hankala nykytilanteessa.

Mutta hyvä on myös korostaa toki sitä, niin kuin edustaja Heinonen otti esille kuten myös edustaja Reijonen, että kyse ei nyt suinkaan ole yhden lajin hävittämisestä vaan siitä, että kantaa pystytään nykyistä paljon, paljon paremmin ja joustavammin säätelemään. Naakalle on varmaan oma paikkansa suomalaisessa ekosysteemissä tulevaisuudessakin, mutta näitä paikallisesti ylisuuria, ylitiheitä kantoja, jotka aiheuttavat erittäin suuria ongelmia, pitää pystyä ja päästä harventamaan nykyistä paljon helpommilla tavoilla.

18.00 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Metsästyslain muutos tähän suuntaan, mitä hallituksen esitys esittää, on erittäin hyvä ja perusteltu.

Suomessa on paljon sellaisia lajeja, joita voitaisiin metsästää sillä keinoin, että oikeastaan luonto ei siitä ollenkaan kärsisi, päinvastoin. Naakka on hyvä esimerkki siitä, että sen kanta on aivan räjähdysmäisesti kasvanut. Samoin on käynyt, kuten tässä keskustelussa on noussut esille, esimerkiksi merimetsolle, jonka tekemät valtavat vahingot alkavat näkyä. Jokainen on esimerkiksi käynyt laivamatkalla Tukholmassa. Matkalla näkee saaria, mitkä ovat kuolleet käytännössä pystyyn. Kaikki puusto on tuhoutunut, ja se aiheuttaa korvaamattomia vahinkoja, koska luonnon toipuminen näillä alueilla kestää valtavasti pitkään.

Toivon, arvoisa puhemies, että Suomessa päästäisiin vihdoinkin siihen tasapainoon metsästysasioissa, että me voisimme aidosti hoitaa kantoja. Meillä on hyvänä esimerkkinä vaikka tuo susikannan hoito. Meidänhän on annettu ymmärtää, että susi on uhanalainen eläin, vaikka se ei sitä missään nimessä ole. Pitää muistaa, että Uralin länsipuolella on valtava susipopulaatio, ja Suomi on alueen tällä reunalla, läntisellä reunalla, aluetta, jolla susia on valtavasti paljon, ellei riittävän paljon, joidenkin mielestä paikallisesti aivan varmasti ihan liikaankin.

Näissä metsästysasioissa pitäisi heittää turha kiihkoilu pois ja päästä järkevään kantojen hoitoon, mikä on ainoa oikea tapa. Metsästäjät tässä asiassa kantavat varmasti vastuunsa, osaavat työnsä, ja ennen kaikkea meillä löytyy metsästäjäjärjestöistä ja myös muilta eri tahoilta ja tietenkin ministeriöstä erittäin hyvää osaamista tällä alueella. Miksi emme sitä hyödynnä? Valitettavasti moni laji on merkitty Euroopan unionin luontodirektiivin uhanalaisten listalle, vaikka ei sinne kuulukaan, ja se on aiheuttanut sen tilanteen, mikä meillä Suomessa on esimerkiksi suurpetojen osalta. Toivon tässä asiassa järkevyyttä.

Tämä hallituksen esitys on hyvä ja erittäin kannatettava.

18.02 Timo Heinonen kok: Arvoisa rouva puhemies! Tässä on ollut hyvää keskustelua asiasta, jossa järki lopulta on voittamassa, ja pääsemme harventamaan naakkakantoja niillä alueilla, missä ne aiheuttavat tuhoa ja ovat ongelmaksi niin vanhoille rakennuksille kuin uudemmille rakennuksille ja, niin kuin täällä on tuotu esille, myös ruokataloudelle ja maanviljelylle ja monelle muulle.

Mutta oikeastaan tämän keskustelun yhtenä viestinä pitäisi olla se, että meidän pitäisi myös etsiä joustavampia keinoja näissä tapauksissa, kun esimerkiksi rauhoitus toimii, ja on ehkä tarpeen maanlaajuisestikin olla helpompia keinoja päästä poistamaan ongelmayksilöitä taikka ongelmapopulaatioita. Tässä ei puhuta pelkästään yksilöistä vaan isommista-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 64/2018 vp

kin ryhmistä, ja tämä tuska oli nimenomaan se, jota esimerkiksi loppilainen maanviljelijä Aulis Nikkola niskassaan kantoi pitkään.

Meillä Lopella naakkakannat ovat olleet erittäin rajuja jo ehkä noin parinkymmenen vuoden ajan — ainakin, mitä itse muistan. Tänä aikana tuhot ovat olleet mittavia: vanhan kirkon katto on uusittu ainakin pariin kertaan, ja siinä osatuhoajana ovat olleet runsaat naakkakannat. Jo silloin ehkä olisi ollut paikallaan löytää tällaisia keveämpiä keinoja lähteä puuttumaan alueellisesti erittäin runsaaseen populaatioon. Ja kun katsoin tuossa vanhoja kirkkoja, esimerkiksi Turussa on jouduttu tekemään poikkeuksellisia ratkaisuja vanhoihin rakennuksiin niiden suojaamiseksi tällaisten nopeasti kasvavien lintulajien haitoilta, ja silloin pitää etsiä niitä keinoja. Aika paljon puhutaan vaikkapa susista taikka muista tämän-tyyppisistä ongelmayksilöistä, mutta pitäisi pystyä puhumaan myös ongelmapopulaatioista, mitkä saattavat olla paikallisesti erittäin tuhoisia.

18.04 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Naakasta vielä sen verran, että tilanne, mikä on Suomessa kehittynyt, näkyy esimerkiksi kotikunnassani Ilomantsissa, taajamassa. Jokainen tietää, että varis on kulttuurieläin, se hakeutuu ihmisten pariin saadakseen hankittua helpommin ravintonsa, aivan luonnollista, mutta kotikunnassani on käynyt niin, taajamassa ainakin, että siellähän naakat ovat vallanneet alan ja varis on joutunut väistymään. Vanha kaveri varis on joutunut tällä kertaa antamaan tietä naakalle. Se ei sinänsä meikäläistä häiritsisi yhtään, mutta ongelma tulee siitä, että niiden käyttäytyminen on joskus äärimmäisen aggressiivista, kuten edustaja Heinonen hyvin kuvasi tilannetta, ja tähänkin on syytä puuttua.

Tämän takia meidän suomalaisten pitäisi tässä asiassa tulla järkiimme. Tämä susiesimerkki on erinomaisen hyvä. Kymmeniä läheltä piti -tilanteita on ollut susien kanssa viime vuosien aikana. Silti meillä annetaan ymmärtää Luonnonvarakeskuksesta, ettei ole mitään ongelmaa. Pitääkö jonkun lapsen menettää henkensä, että alamme pikkuhiljaa uskoa, että tilanne on vakava? Susi kuuluu villiin metsään, siellä se saa juosta aivan vapaana ja hankkia ravintonsa, mutta kun se piha-alueella liikkuu, niin sinne se ei kuulu ollenkaan.

Siinä keskustelussa, mitä nyt on viime aikoina käyty julkisuudessa erilaisten eläinkantojen, riistakantojen, hoidosta taikka siitä, onko joku eläin rauhoitettu peräti kokonaan luonnonsuojelulain nojalla, pitää Suomessa päästä sivistyneelle tasolle. Meillä on luonnonsuojelu mennyt sellaisiin mittasuhteisiin, että tuntuu, että joka ainoa lajike pitää suojella, vaikka kannan sääntely olisi ainoa keino hoitaa asia järkevään kuntoon.

Esimerkkinä voin mainita vaikka karhun. Meille suomalaisille on syötetty, että se on sellainen mukava Nalle Puh, jonka kanssa on mukava elää ja olla. Tilanne on juuri päinvastoin. Ystäväni kertoi tapauksen, jossa karhu tuli pihamaahan, kun kerättiin mansikoita pelolta. Karhu söi toiselta puolen puutarhapenkkiä mansikoita, ja ihmiset olivat toisella puolella sitä puutarhapenkkiä. Eihän siinä ole mitään järkeä. Se on välitön hengenvaaratilanne, varsinkin jos sattuu olemaan karhulla pennut lähellä. Se on välitön hengenvaaratilanne, ja tällä vain leikitään.

Kuinka monen ihmisen pitää vielä menettää henkensä, että uskotaan pikkuhiljaa, että tässä ei ole enää mitään järkeä? Kannat ovat räjähtäneet käsiin, ja metsästys tuntuu kohta olevan rikos sinänsä, jos joku sitä harrastaa. Kävin tuossa viikonloppuna erään ihmisen luona Kainuussa, ja siellä heidän alueellaan on susia niin paljon, että lapset eivät illalla uskalla mennä yksinään ulos. Heillä on ulkonaliikkumiskielto. Ei saa mennä yksin leikki-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 64/2018 vp

mään ulos kaverien kanssa, samanikäisten lasten kanssa, pitää olla joku vanhempi mukana, että saa leikkiä, että on turvallista.

Jatkuvat susivierailut pihamaassa kielivät siitä, että tämä homma on karannut käsistä. Luonnonsuojelijat meillä puhuvat siitä, että pitää suojella näitä eläimiä. Ei tässä suojella mitään muuta kuin ihmisen itsekästä ajattelutapaa omasta aatemaailmastaan. Kyllä näitä kantoja pitää pystyä suojelemaan, totta kai, mutta niitä pitää pystyä myös säätelemään niin, että ylimääräiset poistetaan ja varsinkin ne eläimet, jotka eivät lajityypillisesti käyttäydy. Esimerkiksi susi ei varmasti käyttäydy lajityypillisesti, jos tulee pihamaihin [Puhemies koputtaa] lapsia häiritsemään.

Tässä asiassa on Suomi karannut aivan väärille urille, ja toivon, että tässä pikkuhiljaa järki löytyisi.

18.08 Pertti Hakanen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Täällä on käytetty äärimmäisen hyviä puheenvuoroja, ja nimenomaan tässä nyt kokonaisuudessaan järki voittaa. Tässä nähdään se kokonaisuus, millä tavalla me voimme näitä superkantoja ruveta rankaisemaan ja vähentämään niin, että niistä ei todellakaan olisi elinkeinolle enää jatkossa niin isoa haittaa. Myöskin se on tosiasia, että aika nopealla aikataululla tässä ministeri Tiilikainen ja ministeri Leppä ovat ottaneet asian hoitaakseen, ja nyt me täällä hoidamme tämän eduskunnassa niin, että tämä 1.8. alkaen on mahdollista.

Täällä muun muassa edustaja Heinonen on pitänyt kyllä äärimmäisen hyviä, yksityiskohtaisia puheenvuoroja haitta-asteesta, toimenpiteistä — monet muutkin edustajat — ja täytyy vain todeta vielä se, että me voimme tulla siihen tilanteeseen myöskin jatkossa, että me joudumme miettimään sitä, millä tavalla tämä metsästyslain piiriin siirretty naakka sitten saadaan laajemmalti esiintymisalueeltaan kitkettyä pois, koska tämä pesimäaikaarahoitus kuitenkin tänne vielä jää, mikä on tietysti myöskin luonnon ekologian kannalta hirveän tärkeätä.

Mutta tosiasia on, että tässä on myöskin iso riski ollut. Onneksi ei ole tapahtunut mitään merkittävää elintarviketurvallisuudelle näistä eläintaudeista, joita myöskin luonnonvaraiset eläimet liikuttavat tuonne kotieläintiloille. Tässä on ollut käsissä ihan merkittävä, iso riski, ja myöskin tätä me nyt lähdemme torjumaan. Ja täytyy muistaa se, että eivät myöskään ne elinkeinon yrittäjät, jotka ovat paljon olleet yhteydessä tästä asiasta näiden vuosien aikana, halua täysin poistaa naakkaa, siis luonnon ekologiarjestelmästä. Mutta se on tosiasia, että haitta pitää pystyä kitkemään pois.

No, tietysti tälläkin hetkellä on ollut monenlaisia erilaisia mahdollisuuksia — on koetettu ääniefekteillä saada niitä pois sieltä — mutta niin kuin ymmärrätte, luonnoneläin myöskin tottuu erilaisiin häiriötekijöihin ja tulee uudestaan ja uudestaan, ja edelleen se sama asuinsija siinä säilyy.

Sitten kun ajatellaan sitä korvaussummaa, mitä nyt on korvattu vahinkoja, reilut 400 000, niin se on tosiaan vain jäävuoren huippu. Jos tämä olisi kulminoinut ja päässyt jossain kohtaa vakavasti kotieläintilojen eläintautipainetta kasvattamaan, niin meille olisi tullut isoja ongelmia siitä, miten vakuutusturvat olisivat sitten kattaneet maitotilan tai naudanlihatilan taikka kenenkä tahansa toteutuneet vahingot.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin maa- ja metsätalousvaliokuntaan.